



בש"פ 916/21 - מדינת ישראל נגד אבי כחלון, עוז אליהו

בבית המשפט העליון

בש"פ 916/21

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. אבי כחלון
2. עוז אליהו

בקשה ראשונה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996
ת"פ 38714-05-20 בבית המשפט השלום בתל אביב-
יפו

תאריך הישיבה: ג' באדר התשפ"א (15.2.2021)

בשם המבקשת: עו"ד עינת גדעוני
בשם המשיב 1: עו"ד אייל בסרגליק; עו"ד רז מורגן
בשם המשיב 2: עו"ד חיים אוחנה

החלטה

בקשה ראשונה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, בתשעים ימים החל מיום 18.2.2021 או עד מתן פסק דין בבית משפט השלום בתל אביב-יפו בת"פ 38714-05-20, לפי המוקדם.



רקע והליכים קודמים

1. ביום 18.5.2020, הוגש כתב אישום נגד שני המשיבים ונגד שניים נוספים - אביו של המשיב 1 ואדם נוסף, ובד בבד הוגשה בקשה למעצר המשיבים עד תום ההליכים.

בכתב האישום יוחסה למשיב 1 עבירה של סחיטה באיומים ולשני המשיבים יוחסו עבירות של סחיטה בכוח בצוותא ופציעה בנסיבות מחמירות בצוותא (בהתאמה, עבירה לפי סעיפים 427 רישא יחד עם סעיף 29 ועבירה לפי סעיפים 334, 335(א)(1) ו-(2) יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977).

2. להלן יובא בתמצית התיאור העובדתי בכתב האישום ככל שהוא נוגע לאירועים הרלוונטיים לשני המשיבים כאן.

על פי עובדות כתב האישום, נטל המתלון הלוואה בסך 500,000 ש"ח מהמשיב 1 ומאביו, בריבית חודשית של 2%. בשלב מסוים נקלע המתלון לקשיים כלכליים והפסיק לשלם את תשלומי הריבית החודשית.

על פי האישום הראשון, במועד מסוים הגיע לביתו של המתלון אדם שזהותו אינה ידועה ומסר לאשתו של המתלון, שפתחה את הדלת, מכשיר טלפון. על הקו בטלפון היה אדם שהציג עצמו כמשיב 1 וביקש מאשת המתלון שתמסור למתלון "שיתקשר אל"י דחוף דחוף דחוף". בהמשך התנהלו מספר שיחות טלפוניות בין המתלון לבין המשיב 1 בקשר לחוב והשניים קבעו להיפגש. במהלך הפגישה, שהתקיימה בביתו של המשיב 1, איים המשיב 1 על המתלון להחזיר את הכסף באומרו, בין היתר, "אתה נכנסת לפה בשלום ואתה תצא מפה בשלום, אבל מיום ראשון זה כבר יהיה סיפור אחר ותהיה בעיה". בשל כך יוחסה למשיב 1 עבירה של סחיטה באיומים.

על פי האישום השני, ובהמשך למתואר לעיל, הגיעו המשיבים והאדם הנוסף ברכב סמוך לביתו של המתלון. בעוד המשיב 1 ממתין ברכב, יצאו המשיב 2 והאדם הנוסף לרחבה המובילה לבית המתלון כשבאמתחתם חפץ חד. כאשר יצאו המתלון ובנו מרחבת הבניין, הלכו אחריהם המשיב 2 והאדם הנוסף ובהגיעם סמוך למתלון, דקר אותו האדם הנוסף שתי דקירות בעכוזו תוך שצעק לעברו "איפה הכסף איפה הכסף". מיד לאחר מכן נכנסו המשיב 2 והאדם הנוסף לרכב בו המתין המשיב 1 והשלושה נמלטו מהמקום. כתוצאה מהדקירה, נגרם למתלון דם ורידי והוא נזקק למספר תפרים. בשל כך מיוחסות למשיב 1 ולמשיב 2 עבירות של סחיטה בכח בצוותא ופציעה בנסיבות מחמירות בצוותא.

3. להשלמת התמונה, יצוין כי המבקשת חזרה בה מכתב האישום נגד האדם הנוסף, לאחר שבעתירה שהוגשה לגילוי ראיה חסויה בעניינו קבע בית המשפט כי יש לחשוף בפניו ידיעה מודיעינית.

4. בהחלטה מפורטת מיום 21.6.2020 קבע בית המשפט המחוזי כי קיימת תשתית של ראיות לכאורה נגד המשיבים. בהמשך, בהחלטה מיום 20.7.2020 קבע בית המשפט כי נגד המשיבים קיימות עילות מעצר של מסוכנות בשל נסיבות ביצוע עבירת הפציעה באישום השני - בצוותא ותוך שימוש בנשק קר, ושל שיבוש הליכי משפט והורה על



מעצרו עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריח. בתוך כך, דחה בית המשפט את בקשת המשיבים למעצר בפיקוח אלקטרוני. זאת, לאחר שבשל עיכוב בהגשת תסקירי שירות המבחן מחמת שביתה, בחן בעצמו את המפקחים שהציעו המשיבים.

בעניינו של המשיב 1 נקבע כי עיסוקו במתן הלוואות בשוק האפור. בית המשפט עמד על עברו הפלילי העשיר, לרבות בעבירות אלימות, איומים ורכוש רבות, ועל כך שריצה עונשי מאסר, לרבות עונש מאסר בגין עבירות של סחיטה באיומים ממנו השתחרר אך כחודש לפני תחילת האירועים שבכתב האישום, כשעונש מאסר מותנה חב הפעלה לתקופה של 9 חודשים תלוי ועומד נגדו. נקבע כי מגזרי הדין של הרשעותיו בעבר עולה "תמונה קשה ומדאיגה, של אדם אלים וחסר גבולות, המאיים ופוגע בסביבתו בשל אירועים של מה בכך". לפיכך, בהינתן המסוכנות העצומה הנשקפת מן המשיב 1 והעדר היכולת ליתן בו אמון כמו גם מערך פיקוח שאינו מודע לעומק דפוסי העבריינות, דחה בית המשפט את האפשרות למעצרו בפיקוח אלקטרוני והורה על מעצרו עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריח.

בעניינו של המשיב 2 נקבע כי הוא שייך למערך ההלוואות ועסק בגביית החובות, וכי התמונה בעניינו מורכבת יותר לאור היעדר עבר הפלילי וחלקו באירוע הדקירה, שאמנם עולה כדי שותפות מלאה אך אינו כולל את ביצועה הפיזי של הדקירה. בית המשפט דחה את חלופת המעצר בפיקוח אלקטרוני שהציע המשיב 2, מן הטעם כי היא סמוכה למקום מגוריו של המתלונן והורה על מעצרו עד תום ההליכים, תוך שהשאיר בידיו להציע חלופה מרוחקת יותר.

ערר שהגישו המשיבים לבית המשפט המחוזי נדחה, אך הדיון הוחזר לבית משפט השלום לצורך דיון בתסקירי שירות המבחן שיוגשו.

5. ביום 12.10.2020, הגיש שירות המבחן תסקיר מעצר בעניינו של המשיב 1. שירות המבחן התרשם כי הוא מנסה לטשטש את התנהגותו הבעייתית; כי הוא נעדר יכולת להצבת גבולות עצמית; וכי אינו מגלה מורא מסנקציות משפטיות. כמו כן, התרשם שירות המבחן כי הקונפליקט בין המשיב 1 למתלונן טרם נפתר, נוכח העובדה והעריך כי קיים סיכוי להתלקחות מחדש. שירות המבחן העריך כי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצד המשיב 1 גבוהה וגם חומרת האלימות צפויה להיות ברמה גבוהה, שלל את חלופות המעצר שהוצעו ולא בא בהמלצה לשחרורו. נוכח האמור בתסקיר, בית המשפט לא מצא לשנות מהחלטתו והורה על מעצרו של משיב 1 עד תום ההליכים. ערר שהגיש המשיב 1 לבית המשפט המחוזי נדחה בהחלטה מיום 25.10.2020, תוך שצוין כי הוא אינו עובר את המשוכה של מתן אמון בו, המהווה תנאי הכרחי לשחרור לחלופת מעצר או למעצר בפיקוח אלקטרוני.

6. ביום 11.10.2020, הגיש שירות המבחן תסקיר מעצר בעניינו של המשיב 2. שירות המבחן התרשם כי הוא מנסה להסתיר היבטים בעייתיים באורחות חייו, בפרט ביחס לאירוע מושא כתב האישום, והעריך כי קיים סיכון לא מבוטל להישנות התנהגות עוברת חוק מצידו. ביום 19.10.2020, הגיש שירות המבחן תסקיר משלים בעניינו וצוין כי אין במערך הפיקוח ובחלופת המעצר שהוצעה מצדו כדי להוות חלופה מספקת. לפיכך, לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרורו, אך צוין כי ניתן יהיה לשוב ולבחון בעתיד את חלופת המעצר, ככל שיעובה מערך הפיקוח. נוכח ההמלצות השליליות של שירות המבחן והיעדר חלופת מעצר אחרת, ביקש המשיב 2 לבטל את הדיון בעניינו תוך שמירת זכותו לפנות בבוא העת להצעת חלופות מעצר אחרות ובית המשפט נעתר לבקשה ומעצרו של המשיב 2 עד תום ההליכים נותר על כנו.

7. אשר להליך העיקרי, עד כה התקיימו ארבעה דיוני הוכחות בהם נשמעה עדותם של המתלונן ושל אשתו



ונקבעו שני מועדים נוספים. יצוין, מעיון בפרוטוקול הדיון האחרון, שהתקיים ביום 17.2.2021, עולה כי ההגנה הודיעה כי תבקש לשמוע את עדות כל עדי התביעה. יצוין, כי מספר מועדי דיון בוטלו מטעמים שונים, בין היתר בשל משא ומתן שהתקיים בין הצדדים; בקשות דחייה מצד ההגנה; אילוצי יומן בית המשפט והתפשטות נגיף הקורונה; ודיונים בעתירה לגילוי ראיה חסויה.

טיעוני הצדדים

8. לעמדת המבקשת יש לקבל את הבקשה. לשיטתה, מסוכנות המשיבים נלמדת בראש ובראשונה מן העבירות המיוחסות להם בכתב האישום, כאשר לפי הפסיקה עבירת הסחיטה באיומים אינה מתאימה, ככלל, לחלופת מעצר בשל חשש מובנה לשיבוש הליכי משפט נוכח פחד המתלונן מפני הנאשמים.

ביחס למשיב 1, סבורה המבקשת כי מעשיו הכוללים סחיטה באיומים וכן דקירה בחפץ חד בצוותא לצורך איום על רקע חוב כספי, כמו גם יכולתו לגייס אחרים לבצע זאת עבורו, לצד עברו הפלילי המכביד – כל אלה מעידים על המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו, אשר גם להערכת שירות המבחן אינה ניתנת לאיון אף לא בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני. המבקשת מדגישה כי משיב 1 שוחרר ממאסר בגין עבירות סחיטה באיומים, סחיטה בכוח וקשירת קשר לביצוע פשע – אך ביום 6.1.2020, פחות מחודש לפני אירועי הסחיטה ופחות משלושה חודשים לפני אירוע הדקירה ומאסר מותנה חב הפעלה תלוי ועומד נגדו.

אשר למשיב 2, לטענת המבקשת מסוכנותו משתקפת מכך שבחר להתגייס לביצוע העבירות ללא כל אינטרס אישי או היכרות עם המתלונן וכן לאור העובדה כי לקח חלק פעיל וקרוב לביצוע הדקירה. לעמדת המבקשת, הפסיקה הדגישה כי פעילות שכזו מצד "גובי חובות" מעידה על מסוכנותם ויוצרת חשש לשיבוש הליכי משפט, גם כאשר מדובר בנאשמים צעירים ללא עבר פלילי. אף כי מסוכנותו של משיב 2 אינה דומה לזו של משיב 1, הרי שנוכח חומרת העבירות, התרשמות שירות המבחן לפיה הוא מסתיר היבטים בעייתיים בחייו וההערכה כי קיים סיכון לא מבוטל להישנות התנהגות פלילית מצידו וכן בהיעדר חלופת מעצר מתאימה שתהיה מרוחקת ממקום ביצוע העבירות לצד פיקוח מספק – לא ניתן להורות על חלופת מעצר.

בדיון בבקשה עמדה באת-כוח המבקשת על העיכוב שחל בשמיעת ההוכחות בהליך ועל כך כי על פי ההערכה יידרשו 14 ימי דיונים לשמיעת כלל עדי התביעה.

9. המשיבים, מצידם, התנגדו לבקשה וביקשו כי בית המשפט יורה על הארכת מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

בא-כוחו של משיב 1 טען כי בחלוף זמן כה רב מתחילת ההליך העיקרי, בשעה שההגנה פעלה, לשיטתו, ללא לאות על מנת לקדמו, ולאחר שנשמעה עדות המתלונן, אין מקום להורות על המשך המעצר.

גם בא-כוח המשיב 2 ביקש להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני. לטענתו, חל שינוי בנקודת האיזון לאור חלוף הזמן מאז הגשת כתב האישום, קצב התנהלות ההליכים, כשלהערכתו נדרשים 6-9 חודשים נוספים לסיומם. עוד טען כי



המסוכנות הנשקפת מן המשיב 2 נמוכה מזו של יתר המעורבים בתיק, והדגיש כי הוא נעדר עבר פלילי; כי אין חשש להימלטותו מן הדין; וכי לאחר שנשמעו עדויות המתלונן ואשתו, כך ששיקול קרבת מקום חלופת המעצר לביתו של המתלונן אינו רלוונטי עוד. כן עמד על נסיבותיו האישיות של המשיב 2.

דין והכרעה

10. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, ולאחר ששמעתי את הצדדים בדיון לפני, החלטתי להיעתר לבקשה.

11. אכן, בשלב זה עומדת למשיבים חזקת החפות ויש לאזן בין זכותם לחירות לבין מידת המסוכנות הנשקפת מהם לבטחון ולשלום הציבור וכן להבטחת תקינות ההליך הפלילי. נכון גם, כי ככל שההליך העיקרי מתארך, גובר משקלה של חזקת החפות במאזן השיקולים (בש"פ 4599/18 מדינת ישראל נ'ותד (20.6.2018)). אולם, וכפי שנקבע פעמים רבות, אין בהתמשכות ההליכים ובקצב ניהולם כדי לאיין את משקל האינטרסים הציבוריים (בש"פ 7948/19 מדינת ישראל נ' קייגורודצב (5.12.2019)). בגדרם של אלה ניתן למנות, בין היתר, את מידת המסוכנות הנשקפת מן הנאשמים; חומרת העבירות המיוחסות להם; החשש מפני שיבוש הליכי משפט; והאפשרות להימלטות הנאשם מן הדין (בש"פ 881/21 מדינת ישראל נ' אואנונו (16.2.2021)).

12. בענייננו, במהלך תקופת מעצרו של המשיבים עד תום ההליכים נשמעו ארבעה מועדי הוכחות בלבד, ועל פי הערכת שני הצדדים דרושים עוד מועדים רבים להשלמת פרשות התביעה וההגנה. למרות זאת, אין מקום להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני, כפי שביקשו המשיבים לאור מידת המסוכנות הנשקפת מן המשיבים.

בייחוד נכון הדבר ביחס למשיב 1, משהמסוכנות הנשקפת ממנו הינה גבוהה, שלא לומר עצומה, כפי שקבע בית משפט השלום בהחלטתו מיום 20.7.2020. מסוכנות זו מבוססת הן על חומרת המעשים המיוחסים לו, המקימים אף חזקת מסוכנות, והן על עברו הפלילי המכביד בעבירות אלימות, העדר מוראו מן הדין, כאמור בתסקיר שירות המבחן וכפי שמלמדת העובדה כי הוא ביצע לכאורה את המיוחס לו סמוך לאחר שחרורו ממאסר בעוד שמאסר מותנה חב הפעלה לתקופה בלתי מבוטלת, תלוי ועומד נגדו. לכך מצטרפת הערכת שירות המבחן ביחס למסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו להתנהגות אלימה שחומרתה הצפויה גבוהה גם היא. לנוכח מסוכנות זו ובהעדר האפשרות ליתןאמון במשיב 1, אין מקום להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני. שכן הכלל הנקוט בדינו הוא כי אמון בית המשפט בנאשם הוא נדבך הכרחי בהחלטה להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני ובהעדרו אין מקום להורות על מעצר בדרך זו (בש"פ 787/17 מדינת ישראל נ' שחאדה, פסקה 10 (18.10.2017)).

גם בעניינו של המשיב 2 לא מצאתי כי השתנתה נקודת האיזון לעבר מעצר עד תום ההליכים שלא מאחורי סורג וברית. למעשה, שינוי הנסיבות מאז ההחלטה על מעצרו עד תום ההליכים נגדו נוגע לקצב ההליך העיקרי ולהשלמת עדותו של המתלונן, ובכך אין די בשלב זה. וזאת, בשים לב לכך, שהצורך בחלופת מעצר במקום מרוחק נעוץ, כעולה מתסקיר שירות המבחן מיום 19.10.2020, בהרחקתו של המשיב 2 מסביבתו החברתית לפני מעצרו. אמנם, בשונה מן המשיב 1, המשיב 2 נעדר עבר פלילי, יחד עם זאת לאור חומרת העבירות המיוחסות לו; הערכת שירות המבחן כי קיים סיכון בלתי מבוטל להישנות התנהגות עוברת חוק מצידו; הקושי ליתן בו אמון בשל נסיונו להסתיר היבטים בעייתיים בחייו; ובהינתן כי אין בידי המשיב 2 להציע חלופת מעצר במקום מרוחק מזו שהוצעה ונדחתה, לרבות מפקחים שיהיו מקובלים על בית המשפט, אין מקום להורות בעת הזו על מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

עמוד 5



13. לאור דברי הצדדים באשר למספר הגדול של המועדים הנוספים הדרושים, בשל עמדת ההגנה כי יש צורך בהעדת כל עדי התביעה, טוב יעשה המותב הדין בהליך העיקרי אם יקבע כבר עתה מועדי הוכחות שיאפשרו שמיעה רציפה ככל שניתן של המשפט עד תומו.

14. אשר על כן, אני מורה על הארכת מעצרו של המשיבים ב-90 ימים החל מיום 18.2.2021 או עד למתן פסק דין בת"פ 38714-05-20 בבית המשפט השלום בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ו' באדר התשפ"א (18.2.2021).

ש ו פ ט
